

Ogłoszenia wszelkiego rodzaju przyjmują się za opłatą od wiersza drobnego (petit) po 8 cent., za każde następne „5 „ i należytość stęplową 30 „ za każdorazowe umieszczenie.

Wychodzi w Krakowie 4 razy w tygodniu w dniu przedstawienia teatralnego.

Cena prenumeraty miesięcznie 50 c. Numer pojedynczy kosztuje 5 c. Prenumeratę przyjmuje Administracja Drukarni „Czasu.“

Kraków, d. 31 Października.

O komedii w pięciu aktach, *Spazmy Modne*, Bogusławskiego, która niebawem ma być przedstawiona na tutejszej scenie, tak pisze sam autor: „Kilkakrotnie zabierałem się do wystawienia tej choroby na scenie, ale ilekroć brałem pióro do ręki, zawsze mi wypadało z przestachu, gdy sobie przedstawiłem skutki zuchwałości mojej! Porywać się na słabość i piękną! wyjawiać tajemnice jej tylko i przywilejowanym jej lekarzom wiadomą! O! wołałem sam na siebie jak mądry wójt w *Hilarym*: O! zbrodnie! o zgrozo! o hańbo! — Następujący przypadek przymusił mnie do uskutechnienia długo wstrzymywanego przedsięwzięcia. Znajdowałem się naówczas we Lwowie. Pewna panienska, w grono artystów dramatycznych niedawno policzona, przy pięknej postaci, powabnej twarzy i świeżych młodości wdziękach, tak niezgrabną, nieczułą i niezdatną do sztuki scenicznej przy początkowych rolach okazała się, że cała publiczność, żałując mocno uprzyjemniających ją natury darów, jednomyślny wydała wyrok, iż nigdy i do żadnej roli nie będzie zdatną. Chociaż nie pierwszy już raz udało mi się być z nieczyniących żadnej nadziei, wystawić później ulubionych publiczności artystów; wyznać wszelako muszę, że i sam o ulepszeniu młodej aktorki wątpić zaczynałem; kiedy wchodząc raz do jej pomieszkania, zastałem u nóg jej kochanka w rozpacz pogrążonego, onę zaś najstraszliwsze drżenie serca tak przewybornie udającą, że zdawała się być w ostatnich konwulsjach śmierci! Spojrzawszy na mnie wchodzącego wzrokiem, który w uśmiechu twarzy, udanie choroby potwierdził, dała mi sposobność poznania, jak wybornie i naturalnie podobne spazmy wystawiały na scenie. Siadłem niezwłocznie do pióra, a w skończonej w przeciągu dwóch miesięcy komedii *Spazmy Modne*, umyślnie dla niej napisaną rolę Starościny, doskonale wprzód wypróbowaawszy, jako aktorkę w pierwszych rolach grać zaczynającą, wystawiłem na scenie. Nie potrafię opisać zdziwienia i zadowolenia patrzących, równie jak doskonałego przez tę młodą osobę wystawienia rozlicznych sposobów miłości, jęków, wzdychań i konwulsyj, które zdawały się wyrzucać serce z jej piersi. Tysiącami uwielbiona oklaskami, lepsze samą o sobie, powziwszy rozumienie, wystąpiła wkrótce w rolach *Roxolany* i *Heminii* i ustaliła całej publiczności mniemanie, że jej na zdolności do najtrudniejszych ról zbywać nie będzie. Przykład ten przekonywaćby powinien, że nigdy o młodych osobach z początkowego ich zawodu sądzić nie należy. Komedya *Spazmy Modne* przyjemnie na scenie przyjęta, w pięknych towarzystwach, wiele mi zagniewanych spojrzeń i dotkliwych ściągawszy przycinków, przetrwała na koniec burze itd. itd.“

— We środę pierwszy abonament, *Skąpiec* Moliere. Rola tytułową odegra p. Rychter. Potem teatr dopiero w sobotę.

TEATRA ZAGRANICZNE.

Wiedeń. W Tragedyi *Wilhelma v. Wartenege* p. t. „Marie Stuart in Schottland“ dawanej w Burgu 18 b. m. najwięcej podobał się akt ostatni. — W teatrze an der Wien daną będzie w listopadzie opera *Flotowa* „Der Schatten“. Główna rola napisana została dla p. *Berty Olma*, zupełnie nowej a gło-

śnej już śpiewaczki, która od 1go Października skonstruktowaną została na lat trzy.

Hamburg. 16 b. m. dawano w Thalia-teater po raz pierwszy konkursową komedję *Teodora Gassmanna* „Schwabenstrieche“. Temat wziął autor z bohaterskiego zachowania się kobiet w Schorndorf w czasie, kiedy wódz francuzki Melac w 1688 r. palił i rabował Palatynat.

Berlin. Na uroczystość Szyllera w d. 10 Listopada daną będzie w nadwornym teatrze Trylogia „Wallenstein“. Przedstawienie to obejmujące obraz „Obóz Wallensteina“, dramat „Piccolomini“ i Tragedję „Śmierć Wallensteina“ ciągnąć się będzie przez 3 wieczory.

Londyn. Teatr „Olimpic“ otworzył kurs zimowy przedstawieniem dramatu „Kobieta w bieli“ przez *Wilkie Collins*, przerobionym z powieści tegoż autora przez niego samego; z zachowaniem tytułu.

Paryż. Na repertoarze widzimy same stare i już znane dramata i komedye, jedna tylko opera daje znaki czynnego życia. Znankomity *Faure* dotąd jeszcze nie podpisał kontraktu, natomiast zaangażowano młodą contraltystkę pannę *Andréa Barbot*, o której głosie, muzycznym wykształceniu i powierzchowności wiele mówią pochlebne. Wielka Opera wystawi w tych dniach nowy utwór *Reyera* „Erostrate“, zaś dyrekcyja Opery lirycznej zapowiada aż nadto nowości takich np. autorów jak: *Membrée*, *Jonas Ricci*, *Flotow* i. i. — *Offenbach* pisze dla Bouffes komiczną operę „Mimi-Printemps“, *Mermet* zaś ukończył nareszcie swoją „*Jeanne d'Arc*“ i nosi się z nowym planem.

Metz. Rząd pruski udzielił pozwolenie na otwarcie teatru, przedstawienia odbywać się mają w języku francuzkim i niemieckim na przemian. Strassburg otrzymał już od 3 tygodni teatr czysto-niemiecki.

Frankfurt n/M. Obok istniejących już 2 teatrów zakładają 3ci teatr, w którym dawane będą ludowe komedye i opery.

ROZMAITOŚCI.

Muzea paryzkie wzbogacone zostaną zbiorami znanego *Sir Richarda Wallace*, spadkobiercy Lorda *Heitford*. Pałacyk letni „Bagatelle“, leżący w lasku Bulońskim, przemieniony zostanie na wspaniałą Galeryę, która obejmie pozostałe po zmarłym lordzie pyszne obrazy, rzeźby, akwarelle, miedzioryty, wyroby snycerskie, kryształy i broń.

— Bogaty zbiór starożytności i przedmiotów sztuki *E. Trau'a* w Wiedniu, wystawiony będzie na sprzedaż począwszy od 6 Listopada.

Wymieniona w jednym z poprzednich afiszów Gazeta teatralna, wychodząca w Lipsku, zostaje pod redakcyą *Franciszka Deutschingera*, b. profesora szkoły dramatycznej.

— Dowiadujemy się, że na życzenie Dyrekcyi teatrów warszawskich p. Wł. L. Anczyce przełożył wierszem z niemieckiego tragedję oryginalną p. t. *Fedra*. Autor jej G. Conrad (Dr Mosing) starał się pojąć formy starożytnej tragedyi greckiej i nawet wprowadził chóry w niektórych scenach. Utwór ten poety niemieckiego różni się bardzo od znanej tragedyi Rasyna; Fedra bowiem Conrada rozpoczyna się w Kreie ucieczką z Tezeuszem dwóch córek Minosowych: drugi odbywa się na wyspie Naxos: trzy ostatnie w Atenach, a miłość Fedry dla Hipolita, będąca osiá tragedyi Rasyna, tutaj dopiero w czwartym roz-

wija się akcie. Postać i charakter Fedry Conrada zupełnie inne jak Fedry Rasyna i odznacza się wielką poetycznością i egzaltacyą. Tragedję tę obrała pani Modrzejewska na swój tegoroczny benefis.

— Słyszemy, że zamierzone wydawnictwo w Warszawie *Figara*, zabronionem zostało.

— Gounod napisał dzieło symfoniczne *Galila* wykonane po raz pierwszy w Londynie, ogólnie się podobało.

— Żeleński napisał *Symfonię* na orkiestrę.

— Nakładem księgarni Gottharda w Wiedniu, wyszły następujące kompozycye Żeleńskiego: *Sechs Charakterstücke*, *Humoreska* i *Gawot* na fortepian, oraz *Valse lyrique* na wiolonczelę z towarzyszeniem fortepianu.

— W Warszawie pojawiło się nowe wydawnictwo t. j. *Teatry amatorskie*. Pierwszy zeszyt zawiera istne cacko Musseta, komedya w 1 akcie p. t. *Nieemożna wszystkiego przewidzieć*.

— Berlin stawia Góthemu posąg, mający kosztować 30,000 talarów.

— Józef Wieniawski znakomity fortepianista wybiera się w przyszłym miesiącu z koncertami do Wiednia; z powrotem ma się dać i u nas słyszeć w teatrze.

— *Offenbach* napisał nową operetkę *Boule de neige*.

— *L'Ombre* opera komiczna Flotowa znajduje na wszystkich scenach wielkie powodzenie.

— W teatrze Folies-dramatiques w Paryżu czynią przygotowania do opery: *Boîte de pandore* kompozycyi naszego rodaka Litollfa.

— W repertoarze sztuk, które w teatrze Karola w Wiedniu mają być w bieżącym sezonie przedstawione, znajduje się także operetka Dunieckiego *Paziowie królowej Marysienki*.

— W Wieliczce w teatrze amatorskim stałym, istniejącym już od lat kilku, grano w zeszłym tygodniu komedya panów J. N. i W. S. p. t. „Poświęcenia“, i to wcale dobrze — jak nas zapewniano. Niewielki a zgrabny teatrzyk wielicki, przerobiony podobno z kościoła, z krótkich lat swego istnienia ma już swoje tradycye tak artystyczne, jak i dobroczynne; życzymy mu jak największego powodzenia.

— Pan Picard, młody, utalentowany artysta, uczeń tutejszej szkoły, a obecnie nauczyciel malarstwa w zakładzie naukowym pana Baranieckiego, wykończył niewielkich rozmiarów, ale pracowicie wystudyowany i z talentem malowany obraz „Uczta Walenroda“.

— Musimy sprostować mylnie nam podaną wiadomość, jakoby hr. Wł. Koziobrodzki był tłumaczem na język czeski komedyi „Radcy pana Radcy“; — komedya tę przetłumaczył Emanuel Bozdech dramaturg czeskiego teatru — a hr. Koziobrodzki, bawiący w Pradze, przysłał tylko wiadomość o tem, że sztuka ta w tych dniach graną będzie w teatrze czeskim.

— Orkiestra wiedeńska, złożona wyłącznie z kobiet, szuka szczęścia w Nowym-Jorku, ale napróżno.

— *Antoni Rubinstein*, któremu się słusznie między żyjącymi pianistami palma pierwszeństwa przynależy, obejmuje dyrekcyą towarzystwa muzycznego w Wiedniu.

— *Adelina Patti* wzięła za wystawę w teatrze *de la Mannaie w Bruxelli* w operze *Rigolletto* 14,708 fr., a za występ w *Hugonotach* 16,295 fr.

Nr. perzadkowy 7.

TEATR KRAKOWSKI.

We Wtorek dnia 31 Października 1871 r.

Komedia w 5 aktach E. Scribego przełożona przez L. Rudkiewicza.

SOLIDARNOŚĆ

czyli

WYBÓR POSŁA

OSOBY

Hrabia de Miremont, par francyjski i Prezydent Akademii	Pan Zamojski.
Cezaryna, jego żona	Pani Aszpergerowa.
Adela, córka hr. de Miremont z pierwszego małżeństwa	Pani Borkowska.
Edmund de Varmes, młody adwokat	Pan Holtzman.
Bernardet, doktor	Pan Fiszer.
Oskar Rigaut, kuzyn Cezaryny,	Pan Ładnowski Bol.
Pan de Montlucar, bogacz i literat	Pan Eker.

Zoe, jego żona	— —	Panna May.
Dutillet, księgarz	— —	Pan Lidke.
Desroussaux, malarz	— —	Pan Siedlecki.
St. Estere, poeta romantyczny	— —	Pan Nowakowski.
Służący pana hrabiego de Miremont	— — — —	Pan Bogucki.
Służący pana Montlucar	— —	Pan Błoński.
Służący pana Rigaut	— —	Pan Szmorliński.

Służba. — Scena w Paryżu.

CENY MIEJSC. Łoża parterowa lub pierwszego piętra na osób cztery 5 zlr. —
Łoża drugiego piętra 3 zlr. 15 cent. — Krzesło w łoży parterowej lub I. piętra 1 zlr. 50 cent. —
Krzesło w łoży 2go piętra 1 zlr. — Krzesło w sześciu pierwszych rzędach 1 zlr. 5 cent. —
Krzesło w dalszych rzędach 80 cent. — Krzesło numerowane na Balkonie 70 cent. —
Parter 50 cent. — Balkon 50 cent. — Galerya 25 cent.

Początek o godzinie 7.

Reżysser J. Rychter.